

Négy napig feküdt eltemetetlenül egy halvannyolcéves egyedülálló asszony holtteste.

(A Delmagyarország munkatársától.) A Felhő-uccában kedden hajnalban meghalt Földi Ilona 68 éves asszony. A teljesen egyedül álló asszony már régóta betegeskedett. Rokonai nem voltak, nem ápolta senki és halála pillanatában senki sem állott betegágya mellett. Földi Ilona különben is szinte titokzatos életet élt, úgy hogy a házbelieknek fel sem tűnt, hogy Földi Ilona jellegzetes alakját nem látják többé az udvaron.

Kedden délből azonban az egyik lakó csak úgy kíváncsiságból benyitott az öregasszony lakásába. Az alacsony szobában a földön fekve találta Földi Ilonát holtan. Arca el volt torzulva.

A haláleset híre pillanatok alatt elterjedt az uccában sokan már gyilkosságra, vagy öngyilkosságra gondoltak, de senkinek sem

jutott eszébe, hogy a rejtélyes halálesetről értesítse a rendőrséget. Mindenki arra számított, hogy az idős asszony rokonai majd elintézik a temetést. Ez azonban nem történt meg. Elmulott a szerdai nap is, sőt a csütörtök is, amikor még semmi intézkedés sem történt. A holttest átható szagot terjesztett, mire a házbeliek közül valaki felment a polgármesteri hivatalba és ingyen temetést kért. Intézkedés azonban ennek ellenére sem történt.

A holttest már harmadik napja feküdt eltemetetlenül. A házbeliek végre a rendőrséghez fordultak. A rendőrség intézkedésére azután a holttestet pénteken délelőtt elszállították. Földi Ilona holttestét a törvényszék orvostani intézetében felboncolták, hogy a halál okát megállapítsák.

Haladéktalanul ki kell írni a csatornázás tervpályázatát.

A felsőtorontáli ármentesítő társulat főmérnöke a csatornázás problémájáról.

(A Delmagyarország munkatársától.) A szegedi várospolitikában az elmúlt esztendő kétségtelenül fordulósztendő volt. A város lakossága felébredt abból a kártékony közömbösségből, amely évtizedeken keresztül eltűrte a meddőséget és iránytalan várospolitikát, amely apró részletkérdések megoldásában merült ki, sőt még a részletkérdések megoldásánál is a protekciós szempontok érvényesültek. Maga a polgármester állapította meg a választási harc kellő közepén összehívott városrendezési nagybizottság értekezletén, hogy az az ucca kapott a multban kövezetet, aszfaltot, világítást, amelynek nagyhangú protektorai voltak a város parlamentjében.

Ezeknek a protekciós városrendezési toldozgatásoknak az eredménye a mai Szeged és eredménye az a hatalmas mozgalom, amely a külvárosrészekből indult ki és amely az általános városrendezés jelszavát írta a lobogójára. A mozgalom egyre hatalmasabbá és egyre általánosabbá fejlődik, bár a város tanácsa ügyes taktikai fogásokkal (lásd a decemberi közgyűlésen a költségvetés tárgyalását) haladékokat verekszik ki magának, a város közönsége — a jelek ígérete szerint — nem fogja sokáig eltűrni azt az értelmetlen és céltalan halogatást.

A decemberi közgyűlés második felvonásában került sorra a költségvetés kiadási rova-

lának első fele. Mint ismeretes, hosszú, de eredménytelen vita támadt a városrendezési tétel felett. A város közönségének hangulatát azok tolmácsolták, akik erőiesen követelték a város hatóságától az első lépés megtételét,

a csatornázási tervpályázat haladéktalan kiírását.

A többség azonban ismét hű maradt önmagához, magyarán mondván, beugrott a polgármester tréfájának, amelynek talán egyetlen komoly célja kísérleti cél volt. Azt akarta megtudni a polgármester, hogy akarata uralodik-e még olyan korlátlanul a közgyűlési többség felett, mint amilyen korlátlanul a forradalmak óta uralkodott. A kísérlet ebből a szempontból fényesen sikerült. A közgyűlés többsége elfogadta a polgármester halogató javaslatát, hozzájárult ahhoz, hogy ne járuljon hozzá semmihez és az első lépés helyett változtassa meg a költségvetés kövezési tételének a címét. A polgármester kívánsága szerint átkeresztelte városrendezési tételnek a kövezési tételt. Így azután, mivel a városrendezés fogalma magában foglalja a csatornázás fogalmát is, a csatornázási szándék komolyságának megvan a látszata minden kötelező következmény nélkül.

Aki időt nyer, az mindent nyer — gondolta a polgármester, amikor megtette a közgyűlésen ígéretét, hogy tanácsot kér majd a szegedi mérnökegylettől a csatornázási tervpályázat kérdésének megoldására és a kapott tanácsról két hónapon belül jelentést tesz majd a közgyűlésnek. Két hónap alatt sok szennyvíz lefolyhat még a meglévő rossz csatornákon is, ami a fő, Wimmernek most még nincs igaza, azért se írjuk ki most a tervpályázatot a csatornázásra. Majd, ha nagyon szorítanak bennünket, akkor — esetleg — két hónap múlva kiírjuk, de akkor a saját akaratunkból, nem „kivülről” érkező kívánságra. Mert nem hisszük, hogy Szeged város polgármestere el tudna képzelni általános, évszázadokra szóló csatornázást előre elkészített tervek nélkül. De szeret abszolút laikusnak látszani néha, de csak azért, hogy kényelmesen rásüthesse másra is a laikuság bélyegét.

A polgármester a szegedi mérnökegylettől akar tanácsot és utbaigazítást kérni. Tudomásunk szerint a szegedi mérnökegyesület igen értékes és érdemes tagjai között csatornázási szakértő nincsen. Vannak ügyes építésszek, gépészek, vegyészek, akik szakszerű tanácsot adhatnak esetleg arra, hogy milyen hajtóerejű motor a legalkalmasabb a szivattyutelepeknél, hogy a szennyvíz üledékéből milyen jóminőségű műtrágyát lehet nyerni, de a legfontosabb kérdésre, a főkérdésre, hogy miként kezdjen hozzá a város az általános csatornázás munkájához, csak azt az egyetlen választ adhatják, hogy ki kell írni a tervpályázatot. A fontos mégis az, hogy ezt a hivatalos tanácsot a közgyűlés csak két hónap múlva tudhatja meg.

A város közönsége bizonyára türelmetlenül várna meg ennek a kéthónapos türelmi idő-

nek a végét. Eppen ezért elhatároztuk, hogy megelőzzük a polgármestert és mi kérünk szakvéleményt valakitől, aki hivatott arra, hogy szakvéleményt adjon. Felkerestük hivatalában Szlovák Iván Ervint, a Felsőtorontáli Ármentesítő Társulat igazgató-főmérnökét, aki állandó figyelemmel kíséri ezt a csatornázási háborút és kikértük véleményét a kérdésre.

Szlovák Iván Ervin érdeklődésünkre a következőket mondotta:

Nagyon csodálkozom azon, hogy a város hatósága ebben a kérdésben a szegedi mérnökegyesülethez fordul tanácsért, amikor a népjóléti minisztérium műszaki főosztálya, amely ezelőtt a belügyminisztériumhoz tartozott, már harminc esztendeje foglalkozik csatornázási kérdésekkel. Ez a hivatal ellenőrizte az összes városok csatornázási munkálatait, ez bírálja majd felül Szeged város esetleges csatornázási tervét is és ez irányította a debreceni csatornázási munkálatokat is. A népjóléti minisztérium műszaki főosztályában igen neves csatornázási szakértők dolgoznak, akikkel a kormány állandóan tanulmányoztatja az összes európai városok csatornázási munkálatait és csatornarendszereit, mert a magyar városok csakis így tarthatnak lépést az állandó fejlődéssel. Véleményem szerint a város kérdésére csak azt a szakvéleményt kaphatja, hogy

ki kell írni a tervpályázatot.

Nem állja meg a helyét az a kifogás sem, hogy a csatornázásra, mint az általános városrendezés egyik részletmunkájára, nem szoktak tervpályázatot kiírni. A dolog úgy áll, hogy a legtöbb esetben a csatornázási terveket az egyéb városrendezési munkálatok terveivel együtt szokták elkészíteni, ha általános városrendezésre kerül sor valahol. Szegeden azonban az általános városrendezés kereteit, terveit meghatározta már a királyi biztosság, itt most csak csatornázásról van szó, tehát a csatornázásra kell elkészíteni a terveket akár úgy, hogy a város megbíz valakit a tervek elkészítésével, vagy pedig tervpályázatot ír ki. Terv nélkül természetesen gondolni sem lehet csatornázásra. Könnyen úgy járhatna a város, mint ahogy a nagykorú csatornájával járt. Itt megtörtént a legnagyobb csatornázási skandalum.

A városnak csak akkor jutott eszébe, hogy meg kellene csinálni a nagykorú csatornáját, amikor a tízennégymilliárd koronás kövezés már elkészült.

Aztán meg is csinálták a csatornát. Az uttest egyik, vagy másik szélén harminc centiméteres csatornacsöveket fektettek le és bizonyos távolságokban megcsinálták a csatornalefolyókat is, az aknanyílásokat.

Most van csatornája a nagykorúknak, de főbb kárt csinál, miní hasznol.

Az aknanyílások felé nem lejtősödik az uttest, a kövezetre hulló csapadékvíz tehát csak akkor folyik bele, ha akar. Rendszerint azonban nem akar. Az uccaseprők segítenek ezen a bajon, ha tudnának, illetve úgy segítenek, ahogy tudnak. Mivel ötven-hatvan méternyire még seprűvel sem lehet elhajtani a vizet, a derék uccaseprők ott, ahol megtorlódik a víz, kiszednek néhány szegélykövet. Az uttest vize így belefolyik a nyílt árkokba, onnan pedig átfolyik a gyalogjárókon és el-lepi a nagykorú házak udvarait, pincéit. Pedig van csatorna. De van ennek a csatornának más hibája is: magasabban fekszik, mint a nagykorú telkek, a háztulajdonosok tehát nem vezethetik bele a házukban összegyűlemlő szennyvizet.

Nem ismerem annyira a szegedi viszonyokat, hogy a csatornázás irányelveiről véleményt mondhatnék. A természetes megoldásnak az látszik, hogy a csatornahálózatnak is arra kellene lejtene, amerre a Tisza medre lejt, tehát Felsővárosról Alsóváros felé.

Ami az eszményi nivå kérdéséről illeti, szerintem ehhez nem szabad mereven ragaszkodni.

Majd megmutatja a jó csatornázási terv, hogy hol, milyen nivóra van szükség. A víz elleni küzdelemben elég nagy prakszisom van és ennek alapján úgy ítélem meg a helyzetet, hogy műszakilag nem állunk olyan rettene-

— Ha szépen megborolválsz, arannyal mérelek föl, de ha megkarcolsz, fülednél fogva szögeztetlek föl siltnek a műhelytek ajtaja fölé.

— Majd elválik, hány zsákkal telik, — felelt meg a kis inas, azzal neki fogott a borotválásnak. Szép varaszkos ábrázata volt a basának, mint a kantalu-dinnye, de olyan sima lett az, mint a sári-tök, mire leszedte róla a szőrtarlat az inas. S még csak a keze se rezzen meg a betyárnak a nagy ijesztgetésre.

— Ember vagy, öcsém, akárki fia vagy, — simogatta a basa a tokáját, — mindjárt aranyban hemperelhetsz. Hanem előbb azt mondd meg nekem, hogy nem féltél, mikor borotváltál? Pedig bizony mondom neked, megemlegetted volna azt a napot, mikor a Kecsep basa arcát megkarcolásd.

— Hja, basa bácsi, csak hogy nekem is van ám sütnivalóm, — nevetett a kis borbély. — Amelyikperben megkarcoltam volna az ábrázatot, úgy le nyisszentettem volna a fejedet a nyakadról, hogy nincs az a csiriz, amelyiktől visszarágadt volna.

Kecsep basát egyszeribe kilelte a hideg ijedében. Fölsegítette a kis inas hátára az aranyos zacskót, aztán mindjárt takarodót fuvatott a kúrtőseivel, mert nem akart többet Szegeden borotválkozni. Erre aztán Jakab mester is, meg az öreg legény is, elő mertek bujni az ágy alól.

De bujhattak már akkor! A szegediek már akkor a kis inast tették meg főborbélynak. Emek meg most már mit csinálhattak volna szegénynek? — Jakab mester beszegődött hozzá öreg legénynek, az öreg legény meg kis inasnak.

Hogy ez a régi történet most nem nagyon aktuális? Nem hát, hiszen akkor meg sem írtam volna. Csak éppen, hogy mindig ez jut eszembe, mikor azon tanakszanak, hogy ki menjen főrendnek Pestre ...